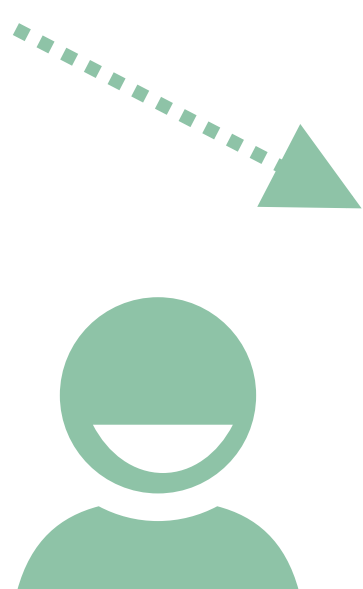

Bisdom en Parochie

Verhouding, taken, verantwoordelijkheden, bepalingen bij kerkgebouwen.

Verhouding bisdom (bisschop) en parochie (pastoor)

In materieel opzicht is de parochie een zelfstandige eenheid. De parochie is juridisch eigenaar van alle eigendommen van de parochie, ook van het kerkgebouw. Dus alleen de parochie kan een kerkgebouw verkopen of verhuren. De revenuen daaruit gaan naar de parochie. De parochie wordt op materieel terrein vertegenwoordigd door het kerkbestuur waarvan de pastoor altijd de voorzitter is. Indien de pastoor dat wil kan hij zijn bevoegdheden als voorzitter van het kerkbestuur delegeren aan de vicevoorzitter. Bijvoorbeeld bij de notaris wordt het bestuur rechtens vertegenwoordigd door de voorzitter samen met de secretaris. Zij kunnen echter alleen handelen op grond van een bestuursbesluit.

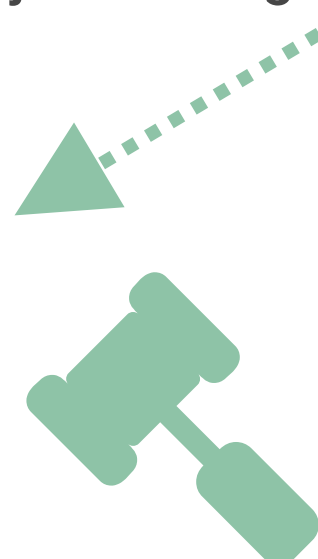
Dat betekent tevens dat het bisdom geen eigenaar is van de parochiekerk en de andere parochiële goederen. Het bisdom kan dus geen kerk verkopen. Wel kan het bisdom namens de parochie en/of op verzoek van de parochie (het parochiebestuur) onderhandelingen over een verkoop voeren. Dat kan een parochiebestuur vragen, bijvoorbeeld wanneer het bisdom meer expertise heeft om te onderhandelen dan de parochie.

Het bisdom heeft altijd een toezichhoudende functie en een parochie kan niet substantiële bezittingen verkopen zonder toestemming van het bisdom. Voor zaken van enige importantie is altijd bisschoppelijke machtiging nodig. Zonder die machtiging is een verkoop ongeldig.

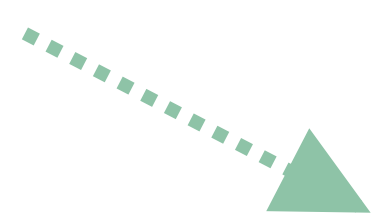
Bisschoppelijke machtiging

Art 53. lid 1. Het kerkbestuur heeft een voorafgaande schriftelijke machtiging nodig van de bisschop voor daden, die de grenzen van het *gewone beheer* te buiten gaan, met name voor:

- a. wijziging in de bestemming van het vermogen;
- c. het verkrijgen, vervreemden, hypotheccair belasten, in pacht of huur geven, in gebruik of bruikleen geven van registergoederen of het vestigen van beperkte rechten, alsmede het aangaan van andere overeenkomsten, die bezwarend zijn voor de parochie;
- e. het vervreemden, verpanden, in bruikleen geven of op welke wijze ook aan hun bestemming onttrekken van voorwerpen van kunst en wetenschap, geschiedkundige gedenkstukken of andere roerende zaken van bijzondere waarde, die eigendom zijn van de parochie;
- f. het oprichten, afbreken, verbouwen of van bestemming veranderen van tot het vermogen van de parochie behorende gebouwen en van kerkmeubelen van bijzondere waarde, alsmede het verrichten van buitengewone herstellingen;
- i. het verzoeken tot plaatsing c.q. afvoering dan wel het al dan niet instemmen met een (voorgenomen) besluit tot plaatsing c.q. afvoering van een gebouw of ander eigendom van de parochie op een monumentenlijst van een burgerlijke overheid.

Kwalitatief en kwantitatief beding

Bij herbestemming van een kerkgebouw dient rekening te worden gehouden met een kwantitatief en kwalitatief beding.

Kwantitatief:

- Can. 1294 § 1 CIC: Een zaak mag gewoonlijk niet vervreemd worden tegen een prijs die lager is dan in schatting aangegeven wordt.
- Can. 1293 § 1 CIC: Om goederen te vervreemden waarvan de waarde de vastgestelde minimumsom overschrijdt, is bovendien vereist:
1. een goede reden, zoals dringende noodzaak, duidelijk nut, vroomheid, caritas of een andere ernstige pastorale reden;
 2. en door deskundigen schriftelijk gemaakte schatting van de te vervreemden zaak.

Kwalitatief:

Can. 1222 § 2 CIC: Waar andere ernstige redenen het raadzaam maken dat een kerk niet langer voor de goddelijke eredienst gebruikt wordt, kan de diocesane Bisschop, na de priesterraad gehoord te hebben, deze terugbrengen tot een profaan en niet onwaardig gebruik....etc. Een herbestemming mag niet in strijd zijn met de r.-k. Kerk, niet indruisen tegen de goede zeden en geen aanleiding geven tot verwarrend gebruik. Bij verkoop van een kerkgebouw wordt het kwalitatief beding in nadere bepalingen opgenomen in de koopovereenkomst.

Voor Bisdom Breda:

de heer Leo Blom (lblom@bisdombreda.nl)

076 522 3444

Voor Bisdom 's-Hertogenbosch:

de heer Freek van Genugten (fvgenugten@bisdomdenbosch.nl)

073 523 2020

Vragen?

Bronnen / meer informatie

1. Reglement bestuur van een parochie; regelingen r.-k. kerkgenootschap Nederland
2. Codex Iuris Canonici (CIC), kerkelijk wetboek
3. Rooms-Katholieke Kerk in Nederland (www.rkkerk.nl)